

Uqaqatigiirutingit Katimavlutik ukunanga Inuit Ukiuktaqtuni Katimayiryuangit, Kavamangitlu Kalaasilimin unalu Nunavut Kavamanga Hilaup Aalannguqtirninganut

PARIS, Francemi (Ubluirvia 8, 2015) – Kavamangit Nunavunmi (Kanatami) Kalaasilikmi (Denmarkmi) Inuit Ukiuktaqtumi Tamat Katimayit (ICC) nuitiqtigivaktun ilaqatigiqlutik uqaqtakharnik hilaup allanguqtirinikkut uvani tuani furstmi Katimaryuarutmi talvani Parismi Nunaqyuat Tamaat Katimayiatingit Hanaqidjutikharni Katimayuarutmi Hilaup Allanguqtirutigun (COP21) katimayunik Parismi ublumi.

Ukiuktaqtuniitun aulahimayunik mihigiinaliqtun ayungnautigiyaavakhimayut hilaup allanguqtiginikkut, ilauyuqlu nunam mahaktitinikkut, anginirmik hilahuitinik atuqtaunginaqtainik, mahaktitinikkut nilakyuanik tariumilu hikungit, hilaqyuam allanguqtigihimayunik ayungnautigivaliayutlu Ukiuktaqtuniitunik uumayunik. Taima mikiugaluqtiluni hilaup allanguqtiginikkut ayungnautigivaliavaktun talvuuna aulanikkut ukiuktaqtuniituni nunalaangit inuuhimagiangat havagiangatlu.

Ilitagiliqhugit aulayagiikhimaliktun gasiliingit puyungit talvanga havagviyuanganin nunaqyuami tamaat hulilukaaktuni taima aulagiikhimaliqtun hilataani Ukiuktaqtumin, Nunavutim Hivulliqtia Peter Taptuna, Kalasilikmilu Ministanga Kiinauyaliqiyi, Uyaraqhiuqtuniklu Pidjutikhangit Hilataaniituni Kanatamin Havagvikyuangit, Vittus Qujaukitsoq, talvanilu ICC-kut Ikhivautanga Okalik Eegeesiak tuhulaurutivaktuq tamainun nunaqyuanganun ilaayunik talvani COP21mi aulatitiyukharnik Parismi angirutikharnik taima:

- Akhut nainairiikhugu hivunighaliurutikhat atuqpagainut aallanngayunullu havaktauyakhanut ihuaqhinahugillugu hilaup aalannguqtirninganut.
- Ihuaqtumik havakpaktut ihuaqhinahugittugu nunakyuami puyuum anialailaqaatanik (GHG) ilihimanahugillugit ataaniittut ~450 ilanginnut atauhigmut million-mik angitilaanganut pipkarianginni ilangit nunakyuani uunaqutait uunaqpalliadjutaa aajikkiikniaqtut akunganiituni 1.5°C and 2°C
- Ilihimavlugu tammaqtailivlugillu pihimayumayait, ihumagiyait piyakhatik, pitquhiit pitquhiraluangillu inuit Ukiuktaqtumi.
- Iltagilugit munagilugitlu pidjutikhangangit Nunaqaqqahimayunun inungnun upigiyaingitlu, ihumagiyaingitlu, pitquhigiyaingitlu inungnun Ukiuktaqtumi.
- Ilihimaliqhugu akituvallaaghuni atuqtakhamingnut inuuyaami Ukiuktaqtumi piumangitait aallanik manikhanut ayuqhautit Ukiuktaqtumiittunut.

- Uqaqtuniuaqtuq pivalladjutikharnik angikliyumirutikharnik auladjutiuyunik ihuaqhaidjutikharnik ikikliyumiqtitiaangat gasilingit puyungit, talvanilu nunanganik Ukiuktaqtuniituni.
- Munarilugu Inuit niqainakhait tammaqtaililugit.
- Ikayuutigilugit piumayainut hungiutidjutikhanut hulilukaarutikhait ilanginnut pidjutaувaktunut hilaup aalannguqtirninganut, uumatut Ukiuktaqtumi, manikhanullu ikayuutikhanut atuqtakhainut hanaqidjutikhanut.
- Ilihimavlugu puiguktakhaungittunut nunaqaaqhimayunut kangiqhihimayainik, naunaitut ikayuutikhait kangiqhihimayaptingnut hilaup aalannguqtirninganut, ilihimaliqhugu ikayuutikhauyuq aadjikkiiknahugillutik ilitaqhinahuaqnikkut naunaitkutainut.

Pingahuuyut katimayuangit uqagiikhimavaktun havaqatigiikniaqtun havagianganik taima Inuit tamaini Ukiuktaqtuni anginirmik katimaplutiklu nipiqaqtun talvuuna hilaup allanguqtiginikkut.

Uqaqtangit

“Hamaniitugut aulatitiyaangat qilaminuaq tuhaadjutikharnik tamainin inungnin Tunnganirmi. Talvuuna aulanikkut hilaup allanguqtiginikkut, Nunavut anginirmik pidjutiqaquaqtuq nunamik tamaini nunaqyuaptingni. Ihumaalutiqaqtugut ayungnautigiyainik hilaup allanguqtiginikkut atrium hikungit inuuhigiyaptingnilu. Talvuuna nangiqutugut hivuniptingik ublumi, Kavamatkut Kalaasilinikkut Inuit Ukiuktaqtuniituni Katimayiingit, apigiyugut Nunaqyuapta Katimayiingit piquplutik angirutikharnik taima kiudjutiqaqniaqtun ayungnautingnik hilaup allanguqtirutigiginikkut Ukiuktaqtuniituni.”

- Nunavutim Hivulliqli, Peter Taptuna

“Kalaasiliit akhuqnaqtumik munagidjutiqaqtuq atuqhimaquyaangat nunaqyuqaq tamaat hilaup ihiviudjutikharnik. Kalaasiliirmiutat hilaup ihivriutunik katitighimayunik nunaqyuqaq tamaat kiklunganiitun ihivriutukharnik Ukiuktaqtuni inungnun uuktuutikharnik. Ilaqatigiikluta Inuit nipingit pitquhivutlu ilihimayugaluuyugut tamaat Ukiuktaqtuniituni tuhaqtauyukhauyugaluuyugut ilaulugitlu nunaqyuaptingni atugakharni-havakhimaqtunik. Anginirmik akhuqnatqiamik, Ukiuktaqtuniitun nunaqaqqahimayut inuit naunaitumik pidjutiqaqtukhat pidjutiqaqlutiklu pivalladjutikharnik. Nunaqaaqahimayut inuit pidjutikhangit ihumagiyainiklu ilauyukhauyut talvani COP21mi tautukhimayunik ilitugidjutikharni.”

- Greenland Minister, Vittus Qujaukitsoq

“Ilautquyaugama Inungnun tamaini Ukiuktaqtunin, takuhimayunga tuhaavakhungalu pidjutikhangit allanguqtiginikkut hilaup tamaini qaffiuyunik nunaquanganin talvanga Alaskamin Kalaasiliitmun, Kanatamin Chukotkamun. Pidjutikharnik ihuaqhaiqyumiqtitiaangat pigianganiiklu ayungnaitumik ihumagiyauyukhat Inuit

atuqpagainik allatlu Nunaqaqaqhimayunik inuit taima talvuuna akuktauluaqhimagapta talvuuna hilaup allanguqtiginikkut. Tamna Paris angirutikhaq auladjutikhangit pittiaqhimayukhat pidjutikhangit Nunaqaqaqhimayunun inungnun pidjutikharnik ihuaqtumik nunaqyuaptingnun.”.”

- Inuit Ukiuktaqtuni Katimayiit Ikhivautaq, Okalik Eegeesiak

###

Tuhaqtitiyuq:

Yasmina Pepa

Angiyuqaaq, Nunalaani Havagviit

Afisiani Hivulliqtim Taptuna

Hivuayauta: 00-1-867-222-0961

ypepa@gov.nu.ca

www.premier.gov.nu.ca

Carole Simon

Atanguyat Ikayuktia

Inuit Nunayuangit Ukiuktaqtuni Katimayiit (Canada)

75 Albert St | Suite 1001

Ottawa | ON | K2J 1T1

Hivayauta: 00-1-613-293-9728

www.inuitcircumpolar.com

Pernille Bengtsen

Immikkut Siunnersorti

Ayuittiagiikhimayut Uqaudjiyi

Nunanut Allanut Pisortaqarfik

Havagviani Kanatami Hilataaniituni Havagviit

Quiquta 1340, 3900 Nuuk

Oq./Hivayauta.: +299 345161 / +299 553327

pebe@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl